

natuurwerkgroep
boxtel

jaarverslag

2023/2024

Inhoud

Voorwoord van de voorzitter	3
Knotploegen	4
Vogelwerkgroep	7
Beheergroep Dommelbimd	13
Beheergroep Dommeldal	16
Werkgroep Heggenvlechten	18
Beheergroep Sparrenrijk	21
Poelenwerkgroep	28
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	29

Coördinatoren werkgroepen

Beheergroep Dommelbimd	Frank de Bont 0411 678406
Beheergroep Dommeldal	Jos Klaasen 06 15 87 01 23
Bomenadvies commissie	
Florawerkgroep	coördinator vacant
Heggenleggersgroep	Frank de Bont 0411 67 84 06
Knotploegen	Frans vd Sande 0411 68 31 17 Erik van Boldrik 06 41 09 11 09
Paddenstoelenwerkgroep	coördinator vacant
Poelenwerkgroep	Marie José Meertens 073 551 86 20
Publiciteits werkgroep	Riet van den Bekerom 06 - 27 36 37 92
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	Nico Landwehr Johan 0411 68 37 09
Beheergroep Sparrenrijk	Ton Huinink 06 51 43 23 11
Vogelwerkgroep	Jan Albert Hellings

Omslagfoto: Heggenvlechters aan het werk

Voorwoord van de voorzitter

Lex Meijdam

Beste natuurvrienden,

Welkom bij het verslag van de Natuurwerkgroep Boxtel over het seizoen 2023-2024. Zoals u zult zien is er weer veel werk verzet dit seizoen, ondanks de vele regen. Al die regen was goed om het grondwaterpeil aan te vullen, maar de extremen die we de laatste jaren zien (zowel de grote droogte als vele neerslag) zijn niet goed voor de natuur, waarvan de toestand in veel opzichten toch al zorgelijk is. Des te belangrijker dat onze vrijwilligers er hard aan werken om de kwaliteit van natuur en landschap te behouden en waar mogelijk te versterken.

Gelukkig gaat het met onze werkgroep wel goed. Het aantal donateurs en vrijwilligers stijgt weer, mede door de mooie website en de activiteiten van de Publiciteitswerkgroep, die door Riet van den Bekerom en Erik Kerpel nieuw leven ingeblazen is. Helaas hebben we nog wel in enkele werkgroepen (Flora werkgroep, Paddestoelenwerkgroep) een vacature voor een coördinator. Misschien iets voor jou?

Onlangs heeft ook José Poort, een van onze actieve vrijwilligers van het eerste uur, haar taak als coördinator van de Knotploeg en de Sparrenrijkgroep neergelegd. We zijn José zeer dankbaar voor wat al het werk wat ze in al die jaren heeft verzet. Haar fysieke gesteldheid en leeftijd maken dat ze nu rekening moet houden met haar grenzen, maar aan haar enthousiasme is niets veranderd, en ik ben er zeker van dat ze actief betrokken blijft bij onze werkgroep.

Zoals u zult zien als u verder bladert, ziet het jaarverslag er ook dit jaar weer prachtig uit. Dat is voor een belangrijk deel te danken aan Theo Platel die al vele jaren met groot vakmanschap zorgt voor de opmaak van dit document. Theo is een van die stille krachten die een vrijwilligersorganisatie als onze werkgroep draaiende houden. Helaas heeft Theo aangegeven dat hij na dit jaar het stokje over wil dragen aan iemand anders. Daar hebben we natuurlijk alle begrip voor, en ik wil Theo op deze plaats heel hartelijk danken voor zijn grote bijdrage aan ons jaarverslag in de afgelopen jaren. Een en ander betekent wel dat we op zoek moeten naar iemand die het stokje over wil nemen van Theo. Beschik je over ervaring met het werken met software om een document als dit jaarverslag drukbaar te maken, of lijkt het je leuk om dat te leren, neem dan contact met ons op.

Ik wens u veel plezier bij het lezen van waar we allemaal afgelopen seizoen mee bezig zijn geweest en wat er bereikt is, en ik hoop u komend seizoen (weer) te ontmoeten bij een van onze vele activiteiten!

Lex Meijdam
voorzitter

Knotploegen

Erik van Boldrik, Frans van de Sande, Hans Volmer

“Wat een gekloot in de sloot.”

Als we terugkijken op het afgelopen seizoen, kunnen we constateren dat we op veel werkdagen bijzonder lekker werkwee hadden. Droog, een zonnetje, aangename werktemperatuur voor de winterperiode en slechts sporadisch een regenbui of -ochtend.

Maar... het algemene gevoel was dat het vanaf het begin van de herfst wel heel vaak en heel fors regende. Dat betekende dan ook: veel water in de sloten op adressen waar we zouden gaan werken of gewerkt hebben en weilanden c.q. velden die volledig blank en onder water stonden.

En die hoge waterstand leidde dan weer tot de bovenstaande verzuchting van een van onze zagers: wat een gedoe om over de sloot bij de wilgen te kunnen komen om ze te snoeien.

Aan het eind van het knotseizoen was er zoveel regen gevallen dat we op twee adressen niet hebben kunnen werken vanwege ondergelopen weilanden, waar we nauwelijks konden lopen of waarin we dreigden te verzakken.

De knotwilgen bij van de Pasch staan in het water.

Dit werk is doorgeschoven naar het najaar van 2024. Ook zijn er twee dagen uitgevallen vanwege het slechte weer. Op een adres kregen we hulp van de eigenaar met een zgn bobcat (een kleine machine met een bakje voorop voor veilig werken). Het terrein is echter zo nat en drassig dat dit hulpmiddel al na een paar meter muurvast in de modder zat.

De rest van het programma hebben we wel af kunnen werken.

Dit betekende dat we op 6 maandagen en 5 zaterdagen op een beperkt aantal adressen geknot hebben.

De deelname en werklust was, zoals we eigenlijk wel gewend zijn van onze mensen, enorm goed. Ook de ontvangst op de werkadressen was steeds dik in orde. Warme koffie of thee en heel vaak wat lekkers erbij.

Koffiepauze Heesemans hoeve.

En dan de cijfertjes:

- Er is op 6 maandagen door in totaal 63 mensen geknot
- Op 5 zaterdagdagen is er in totaal door 79 mensen gewerkt.
- We mochten drie nieuwe knotters verwelkomen.
- In het afgelopen seizoen zijn er 185 bomen geknot.
- En is er in dit seizoen op maandag en zaterdag in totaal 63,5 uur gewerkt.
- Op twee adressen moeten we eerst de bramen en brandnetels met de bosmaaier weghalen, voordat we aan de knotwilgen kunnen werken.
- De grote wilg achter het Rabo-data-centrum heeft 6 mensen een hele ochtend aan het werk gehouden.
- Op één werkdag staat er een windkracht 4/5. Onze wegafzetting moet het hierbij ontgelden. Omdat er enige twijfel was of deze werkdag door zou gaan, verzochtte een van onze mensen toen de mail om 8 uur gecontroleerd werd: “het zal toch niet...” En jawel hoor: er wordt gewerkt. Dus: hop je bed uit en de kou in. Maar de werkinzet lijdt daar niet onder. Ook onder deze omstandigheden staan onze mensen er. Waarvoor: **CHAPEAU!**
- Op één morgen begint het na een makkelijke start te regenen. Aanvankelijk wat motregen, maar gaat steeds harder. Uiteindelijk besluiten we om elf uur te stoppen.
- Er is dit jaar een nieuw knotadres bijgekomen.

En dan ook nog het volgende:

Na het knotseizoen hebben we onszelf verwend met een uitje naar de *Vrolijke Jager*. Hier hebben we een lekkere lunch gehad en nog wat nagepraat over het afgelopen seizoen. Want ondanks dat we niet het hele programma af hebben kunnen werken, is er weer veel werk verzet in een goede sfeer.

Erik en Hans hebben voor de medewerkers van de Voedseltuin een “knotles” gegeven. We geven uitleg over het hoe en wat van het knotten evenals het gebruik van ons gereedschap. We hebben een aandachtig luisterend publiek van zo’n 20 personen en er worden een aantal goede vragen gesteld. Hierna gaan de medewerkers van de voedseltuin weer buiten aan het werk en krijgen we een rondleiding over het terrein en uitleg over de werkzaamheden. Voor zowel de medewerkers als voor ons een leerzame ochtend.

Vogelwerkgroep

De kerngroep

De bescherming van Steen- en Kerkuil in 2024

Het grondgebied van Boxtel is voor wat betreft de bescherming van Steen- en Kerkuil verdeeld in 4 rayons. In elk rayon is er een rayonhoofd, die de zorg heeft voor de bescherming van de uilen. De 4 rayonhoofden zijn Hans voor Boxtel-West, Ad voor Centrum en Oost, Chris voor Lennisheuvel en Pieter voor Zuid-West. Op dit moment bevinden zich op het grondgebied van Boxtel in totaal 40 nestkasten voor de Kerkuil en 83 kasten voor de Steenuil. Nieuwe nestkasten worden ons steeds ter beschikking gesteld door Brabants Landschap.

Ook in oktober / november 2023 zijn de meeste nestkasten schoongemaakt. Vaak worden ze ook door andere vogels als nestgelegenheid gebruikt. Met name door Spreeuwen, Kauwen en Holenduiven en steeds vaker ook door Mezen.

De uilenbeschermers zijn in mei en begin juni van dit jaar druk in de weer geweest om alle nestkasten van de uilen te controleren op aanwezige broedgevallen. Niet altijd is er een succesvol broedgeval, maar soms zijn er indicaties dat de kast toch is gebruikt door een Steen- of Kerkuil. Dit is vaak te zien aan in de kast of omgeving aanwezige braakballen. De braakballen van de Kerkuil stellen wij ter beschikking aan de Boxtelse basisscholen om ze door de leerlingen te laten uitpluizen.

Groot Vak broedvogelmonitoring bijzondere soorten

Dit jaar hebben we met de Vogelwerkgroep op verzoek van Natuurmonumenten (beheerseenheid Midden-Brabant), een broedvogelmonitoring bijzondere soorten (BMP - B) uitgevoerd in het gebied Kampina Groot Vak. Eerder werd dit gebied al door ons gemonitord in 2018 en door Henk Sierdsema van SOVON in 2012.

Het gedeelte Groot Vak van de Kampina is een van de drukstbezochte delen van de Kampina met twee toegangspoorten, te weten de parkeerplaatsen bij de Roond (met herdenkingsmonument voor het verzet in de 2de Wereldoorlog) en bij het Loo. Om die reden was het onwenselijk om bezoekrondes te plannen in het weekend (zaterdag). Na een rondvraag onder de leden van de vogelwerkgroep is daarom besloten op maandag en vrijdag te gaan tellen.

Alles bij elkaar zijn 15 leden van de vogelwerkgroep een of meerdere keren mee op pad geweest, waaronder drie nieuwe leden (André Eijkemans, Bas van Geffen en Ineke van Brunschot).

Het gebied is ongeveer 120 hectaren groot en bestaat hoofdzakelijk uit (steeds ouder wordend) gemengd bos, grenzend aan een aantal vennen, waarvan het Kogelvangersven en een paar kleinere naamloze vennen binnen het plot vallen. Aan de oostzijde van het Kogelvangersven is een gebied met zandheuvels ("Witte Bergen") dat door Natuurmonumenten wordt opengehouden. Recent is het open gebied nog uitgebreid door het kappen van enkele hectaren dennenbos aan de andere kant van het rolstoelpad. Daarnaast horen enkele open velden en kleinere (particuliere) bospercelen langs de Kempseweg en de Monadarsweg ook tot het plot.

Hoewel door het zeer natte voorjaar veel paden langdurig onder water hebben gestaan en alleen met hoge laarzen begaanbaar waren, heeft dit de telling niet gehinderd. We hebben 12 vroege ochtendbezoeken gebracht en 4 avondbezoeken waaronder eentje in februari speciaal voor de uilen.

We hebben meer dan bij de vorige inventarisatie in dit gebied ook de velden en bosjes langs de Kempseweg frequent bekeken. Alles bij elkaar heeft dit geleid tot meer waarnemingen dan in 2018, 2632 tegen 2027. Voor enkele soorten heeft dit geleid tot hogere aantallen territoria dan in 2018, zoals voor de Bonte vliegenvanger, de Boomkruiper, de Tjiftjaf en de Gekraagde roodstaart. We zullen daarom getallen rapporteren gecorrigeerd voor de extra territoria in de velden en bosjes langs de Kempseweg.

Alles bij elkaar komen de resultaten uit 2024 goed overeen met die uit 2012 en 2018. We deden waarnemingen van 84 soorten, waarvan 56 soorten een territorium hadden in ons gebied. Opvallend was de toename van het aantal territoria Appelvink. Dit is in

overeenstemming met landelijke en lokale trends die we ook in de afgelopen jaren in aangrenzende plots hebben waargenomen. Dit geldt ook voor de Nachtzwaluw. Minder blij zijn we met de toename van de Grauwe gans in dit gebied. We zagen een afname van het aantal Goudhaantjes, maar een toename van de Kuifmezen. Jammer genoeg hadden we dit jaar geen enkele waarneming van de Kneu, een soort waar het ook landelijk heel slecht mee gaat.

Opvallend was dat we dit jaar waarnemingen hadden van de Roerdomp en de Kwak, beide zeldzame reigerachtigen. We hebben geen broedgevallen kunnen vaststellen, maar de aanwezigheid van deze moerasvogels houdt waarschijnlijk verband met de zeer hoge waterstand gedurende het hele voorjaar. Grote delen van de hei stonden onder water en vormden zo geschikte foerageergebieden met onder andere kikkers die volop aanwezig waren.

Wat roofvogels betreft hadden we in februari drie waarnemingen van de bosuil. De mogelijke aanwezigheid van een oehoe hebben we niet kunnen bevestigen. De havik bleek nog steeds te nestelen op de zelfde plek als 6 jaar geleden en had een succesvol legsel met drie jongen. Een tweede nest, zoals vastgesteld in 2018 werd nu niet gevonden. Wel waren er waarnemingen van buizerds (3), wespindief (paartje, geen broedgeval vastgesteld) en boomvalken (waarschijnlijk broedend buiten ons gebied).

Grote bonte spechten zijn nog steeds zeer talrijk in dit gebied (17 territoria,

Appelvink

Rode wouw

Grote bonte specht

Middelste bonte specht

Kleine bonte specht

tegen 18 in 2018), ook de Middelste bonte specht (1) en de Kleine bonte specht (2) waren nog steeds aanwezig. Dat geldt ook voor de Groene specht en de Zwarte

specht, waarvan het middels het gebruikte softwarepakket (AviMAP van SOVON) altijd weer moeilijk lijkt om het exacte aantal territoria vast te stellen. Gevoelsmatig zat er van elke soort 1 paar, AviMAP geeft voor beide soorten 3 territoria aan.

Naast vogels herbergt het gebied ook een aantal grotere zoogdieren, zoals haas en konijn, talrijke reeën, vossen en ook steeds meer dassen.

Al met al hebben we met veel plezier vele uren doorgebracht in dit mooie gebied.

Publiekswandeling Sparrenrijk

Op de vroege ochtend van 28 april waren ruim 20 belangstellenden aanwezig en een behoorlijk aantal leden van de Vogelwerkgroep. Nadat voorzitter Lex Meijdam een korte intro had gegeven over het Sparrenrijk en de werkzaamheden van de Natuurwerkgroep Boxtel in dit gebied, hebben we twee groepen gemaakt die onder leiding van Gerard resp. Jan Albert de route in tegengestelde richtingen hebben afgelegd.

Torenvalk

Het weer was prachtig en we genoten van de volop zingende vogels om ons heen. Van de algemene soorten konden we goed de zang horen en voor veel gasten was dat al een hele ontdekkingstocht. Hoogtepunt was dit jaar de Kleine bonte specht die zich bij zijn nest uitgebreid liet zien en horen. We konden prima het verschil tussen mannetje en vrouwtje zien, die allebei af en aan vlogen met voer voor de jongen in het nest. Andere soorten waren juist wat stiller dan anders zoals de Bonte vliegenvangers en de Goudhaantjes, waarvan we maar een enkeling hebben kunnen horen.

Zwarte mees

Na een wandeling van een kleine 3 uur kwamen we weer bij het beginpunt uit, waar we enthousiaste reacties van onze gasten in ontvangst mochten nemen.

Houtsnippen-inventarisatie

Het Groene Woud is een belangrijk bolwerk voor Houtsnippen in Nederland. Op verzoek van Provincie Noord-Brabant tellen vrijwilligers sinds 2015 op 13 verschillende telpunten in het Groene Woud Houtsnippen. Dit om meer inzicht te krijgen in omvang en spreiding van de populatie.

De Vogelwerkgroep van NWG Boxtel heeft tussen 17 mei en 29 juni 4 avondtellingen gehouden op telpunt 103 in het Kinderbos te Lennisheuvel. Vanaf een half uur voor zonsondergang werden anderhalf uur lang alle baltsende mannetjes genoteerd. In week 20 en 22 werden respectievelijk 22 en 13 mannetjes waargenomen. In week 24 en 26 werden achtereenvolgens 15 en 21 mannetjes geteld.

Daarnaast hadden we mooie waarnemingen van Bosuil, Groene Specht, Grote bonte specht, Kievit, Roodborsttapuit, Steenuil, Wulp; Boomkikkers en Vleermuizen.

Sovon Midwinterwatervogeltelling

In Nederland verblijven van september tot april/mei grote aantal watervogels. Internationaal tellen natuurorganisaties elk jaar omstreeks half januari alle watervogels langs rivieren/plassen. Meerjarig tellen, documenteren en onderzoek is nodig ter bescherming van vogels, hun trekroutes en verblijfplaatsen. In Nederland gebeurt dit door Sovon (Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland) in samenwerking met vele vrijwilligers.

Het Dommeldal vormt een belangrijke ecologische verbindingzone tussen waardevolle natuurgebieden als Maai, Geelders, Scheeken, Kampina, Zegenwerp en Bossche Broek. Je kunt er bijzondere watervogels tegenkomen als Dodaars, Fuut, Kuifeend, Smient, Tafeleend, Wintertaling; watergebonden soorten als Grote gele kwikstaart, Grote zilverreiger, IJsvogel, Oeverloper, Visdiefje, Waterral, Watersnip, Witgatje; roofvogels als Slechtvalk en Smelleken.

Op zaterdag 13 januari en zondag 14 januari 2024 hebben 11 leden van onze Vogelwerkgroep watervogels en wetlandsoorten geteld in gebied NB6136.

In totaal hebben we 566 vogels in 19 soorten vogels waargenomen op en langs Dommel, Koppelloop, Smalwater, Leysenven, Landgoed Moorwijk en Gemeentevijver: 10 Aalscholvers, 6 Blauwe reigers, 1 Dodaars, 1 Fuut, 21 Grote Canadese ganzen, 1 Grote zilverreiger, 1 IJsvogel, 4 Knobbelswanen, 75 Kokmeeuwen, 10 Krakeenden, 10 Kuifeenden, 2 Mandarijn eenden, 100 Meerkoeten, 4 Nijlganzen, 13 Soepeenden, 33 Soepganzen, 103 Waterhoentjes, 161 Wilde Eenden, 10 Wintertalingen.

Hoge waterstanden en snelstromend water door langdurige regenval; dichtgevroren vennen, poelen en Gemeentevijver; en verstoring door bouwactiviteiten bij Dommelbimd en Liduinaziekenhuis hebben zeker invloed gehad op de aantallen vogels. De volgende telling vindt plaats op zaterdag 11 januari 2025.

Vogel excursie Zuid Limburg

Eind mei hadden we een uitermate leuke dag in Zuid Limburg, in de omgeving van Gulpen en Vijlen.

Na de koffie met (uiteraard) vlaai in Gulpen, zijn we daar het schitterende Zuid Limburgse landschap ingedoken, onder leiding van Martin Boschma, die in Gulpen gewoond heeft. Het landschap is daar ter plaatse half open en uiteraard heuvelachtig, met veel kleine en grote beken. Al vrij kort na het vertrek verscheen de kers op de waarnemingstaart: de Rode wouw.

Uit eigen ervaring weet ik van Zuid Limburg dat de bodem ook veel leem / löss bevat. En dat die bodem dan na een langdurige natte periode uitermate drassig kan worden. Hoge schoenen bleken uitermate geschikt voor dit terrein, tot je ook daarvoor te ver wegzakt. Voor de lunch zijn we naar Boscafé 't Hijgend hert in Vijlen gereden. Het boscafé ligt in een leuke omgeving en er heerst een prettige sfeer. En ze hebben een prima keuken. Na de lunch hebben we een wandeling door het Vijlnerbos gemaakt: het Vijlnerbos is vooral een loofbos.

Kortom: het was een zeer geslaagde dag.

Beheergroep Dommelbimd

Frank de Bont en Sylvia van Gulik

Het afgelopen werkseizoen was in verschillende opzichten anders dan andere jaren: het heeft heel veel geregend en de Dommelbimd was natter dan ooit.

Het reguliere onderhoud, maar ook de toegankelijkheid van het gebied werd behoorlijk beïnvloed door de overvloedige regenval. Voor de natuur was dat een verademing na de reeks van een aantal drogere jaren: voor het eerst sinds lange tijd heeft er het hele jaar water in de poel gestaan. De natte(re) omstandigheden zijn niet alleen maar fijn voor de natuur: doordat de bimd in het voorjaar lang blank heeft gestaan was de voorjaarsbloei bijvoorbeeld minder dan andere jaren en het aantal vlinders was dit jaar ook beduidend minder dan we gewend zijn. De dip in het aantal vlinders is overigens een landelijke trend die al langer gaande is.

Door de natte omstandigheden was het werk zwaarder dan we gewend zijn. In de herfst van 2023 stonden we al heel snel tot onze enkels in het water en modder in de bimd, waardoor we daar minder hebben kunnen werken dan andere jaren. Het laarzenpad en de Paardendijk groeiden in de zomer snel dicht, en om de paden bereikbaar te houden moesten we heel wat biomassa afvoeren. Ook van de poeloever die eind augustus is gemaaid, kwam enorm veel maaisel af, dat jammer genoeg de nacht voor onze werkdag ook nog helemaal nat regende. Met vereende kracht hebben we echter ook in deze bijzondere omstandigheden het onderhoud goed uitgevoerd. En wat ook opvallend was, was dat het niet ten koste ging van het humeur van de vrijwilligers: altijd enthousiast en opgewekt, wat het weer ook voor ons in petto heeft.

Vlak voor de zomervakantie zijn de woningen van de Jorishof opgeleverd. Daarmee is tevens onze lang gekoesterde wens om het laarzenpad in de Dommelbimd aan te laten sluiten op de Eindhovense weg na jaren wachten eindelijk gerealiseerd. De aannemer heeft het stukje Dommeloever, dat wordt overgedragen aan Stichting Dommelbimd, in opdracht van de projectontwikkelaar Invest netjes ingericht en het gebied met een bruggetje en wandelpad aangesloten op het laarzenpad in

de Dommelbimd. Het perceel vormt de (ecologische) verbinding tussen de bestaande Dommelbimd percelen aan de Konijnshooldreef en de Eindhovenseweg. Goed voor de natuur én een mooie aansluiting op het bestaande laarzenpad. We zijn er trots op dit tot stand te kunnen brengen.

Toen we in 2013 onze natuurplannen kenbaar maakten voor de Dommelbimd, wilden we de oude, nutteloos geworden paardenshuur slopen. Maar omdat de bezoekers van de open dag dat zonde vonden, stelden we een heuse commissie in om het bestuur te adviseren over de toekomst van de schuur. Uitkomst: het werd een schuilschuur voor vrijwilligers en voor dieren. Voor de vrijwilligers functioneert de schuur al 10 jaar naar wens.

De vogelwerkgroep hing een kerkuilenkast in de schuur, die lang onbewoond bleef. Tot dit jaar! Voor het eerst bracht een kerkuilenpaar succesvol een broedsel groot. De uilenwerkgroep, die jaarlijks de kast inspecteert en schoonmaakt, ontdekte eerst de eieren en later de jongen.

Op de foto de drie jongen in de nestkast. Een mooi succes voor de Dommelbimd, en in het bijzonder voor onze vrijwilligers Gerard Somers en Hans Janssen, die al jaren deze kerkuilenkast monitoren.

Beheergroep Dommeldal

Jos Klaasen

Werkterrein en Werkgroep

De werkgroep “Beheergroep Dommeldal” beheert een “kudde” van drie tot vijf Hooglanders aan de oever van de Dommel. Haar werkterrein wordt begrensd door de Dommel, Boscheweg, het Laarzenpad en de wijk Munsel tot bijna aan de A2. De werkgroep bestaat nu uit de volgende personen: Hans Janssen, Hen Maas, Henk v. d. Steen, Gerard Somers, Erik van Boldrik en Jos Klaasen.

Organisatie

In dit project participeren drie partijen met elk eigen verantwoordelijkheden.

- De gemeente Boxtel is eigenaar van de grond en faciliteert het project met praktische zaken zoals afrastering en een maaiprogramma.
- Stichting Taurus is eigenaar van de koeien. Deze stichting heeft zijn thuishaven in Keent (bij Ravenstein) aan een grote arm van de Maas waar zij vele koeien van verschillende rassen en paarden beheert. Doelstelling van deze stichting is, in samenwerking met Rewilding Europe, het uitgestorven oerrund terug te brengen in Europa onder de klinkende naam TaurOs. Nadere informatie hierover is te vinden op de website www.stichtingtaurus.nl.
- De beheergroep Dommeldal is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, waarbij de veiligheid een belangrijke plaats inneemt. De leden van de werkgroep houden wekelijkse toezicht en houden de gezondheid van de dieren in de gaten. Daarnaast wordt zwerfvuil opgeruimd en wordt er gekeken of geen schade of vernielingen zijn aangericht.

Kuddebeheer en zorg

Afgelopen jaar is aan het bestand niets veranderd; er lopen twee koetjes en aan de belofte van Taurus om een drachtige koe of een koe met een kalfje te brengen is (nog)

niet voldaan.

Dit jaar is er ook weer minimaal gemaaid, een brede strook langs de omheining (veiligheid) en wat brede stroken in de wei. Het overleg met de maaier verloopt altijd prettig. De wei mag er wellicht qua begroeiing best wat robuuster uitzien.

Voortgang nieuwe ontwikkelingen

Het is bekend dat Ark zich gronden begrenzend aan onze wei, aan de andere kant van de Dommel eigen heeft gemaakt. Ark heeft de eerste stappen gezet tot verduurzaming van deze gronden. Er lijken plannen om deze gronden “over te doen” aan Brabants landschap, die dan verder werkt om het gebied ecologisch te verduurzamen. Er zijn ook plannen van de gemeente om haar grond van onze wei ook “over te doen” aan BL (wat “over te doen” juridisch betekent is voor ons nog onduidelijk). Het lijkt wel duidelijk dat de runderen van Taurus hierbij dan ook zullen worden ingezet. Er vindt veel bilateraal overleg plaats! Samengevat, er zijn veel partijen die bij dit proces zijn betrokken, te weten: de Gemeente, Ark, BL, Taurus, NWB en wij, Werkgroep Dommeldalbeheer. Wij wachten de beslissingen af. Wie weet wordt er zo een veel groter natuurgebied ontwikkeld rondom de Dommel en dicht bij een woongebied.

Vernieuwing afrastering

De afspraak met de gemeente om de afrastering te vernieuwen en de kraal onder de loep te nemen wordt op dit moment uitgevoerd. Het gebied van de wei tussen Boscheweg en bruggetje wordt nu vernieuwd; het andere gedeelte wordt, zoals is afgesproken, volgend jaar uitgevoerd. Na overleg worden drie draden gespannen, onderste draad is prikkeldraad, de twee bovenste gladde draad met stroom. Er wordt ook gezorgd voor een mogelijkheid om de wei binnen te kunnen komen, o.a. met een poortje. Hieronder zie je het eerste resultaat van de vernieuwing afrastering.

Werkgroep heggenvlechten

Frank de Bont

Ook dit jaar is er weer volop gewerkt in de Dommelbimd aan de daar aanwezige vlecht-heggen. Het werken aan de vlecht-heggen is enigszins aan het seizoen gebonden. Het moge duidelijk zijn dat er in het broedseizoen geen onderhoudswerk mag worden verricht. Ook in de tijd dat er volop blad aanwezig is wordt er niet aan de heggen gewerkt. Door verschuiving van de seizoenen loopt de planning wel eens anders dan andere jaren.

Voor de laatste jaren is duidelijk te zien dat bijvoorbeeld de maanden september en oktober meer een zomers tintje hebben en niet als herfstmaanden kunnen worden ingedeeld. Geconstateerd is dat de groei van de takken pas veel later in het seizoen tot

stilstand is gekomen. Ook het vallen van al het blad is soms pas eind november voltooid! Het begin van het voorjaar verloopt soms ook grillig. Wij hebben het afgelopen seizoen ook nog te maken gehad met veel regen, erg veel regen. Dat gaf nogal eens een modderballet te zien en vooral langs het laarzenpad was het erg nat en soms ondoenlijk om veilig te kunnen werken.

Het afgelopen verslagjaar is ons werkgroepje uitgebreid met een nieuwe en enthousiaste heggenvlechter namelijk Joost Dekker. Welkom bij de club! Het groepje bestaat nu uit Ad Donhuijsen, Martien van Rooij, Gerard Somers, Joost Dekker, Frank de Bont en incidenteel komt ook Eric Kerpel ons assisteren.

Onlangs hebben wij de vlechtheg bij de veldschuur eens goed onderhanden genomen. Veel en lastig snoeiwerk verricht om de schuur en directe omgeving weer wat beter zichtbaar te maken vanaf het laarzenpad en de Konijnshoofsedreef. Ook voor de veiligheid is dit gedaan en in dat kader zijn ook 2 camera's voor cameratoezicht aan de schuur bevestigd.

Waarschijnlijk heeft dit effect opgeleverd want de laatste tijd krijgt de schuur geen ongewenst bezoek meer.

Niet onvermeld mag worden dat inmiddels het laarzenpad is doorgetrokken naar het nieuwe woonwijkje Jorishof. Daar vindt dan de aansluiting plaats met het rondje Blauwhoefse loop.

Er is ook een toegang gemaakt middels schapenhekwerk en een fraaie brug over de diepe sloot. Wij hebben daar een welkomst- en infobordje geplaatst en hopen dan ook dat er nog meer bezoekers dan voorheen het fraaie gebied gaan bezoeken.

Er moeten nog de nodige meters vlechtkwerk worden gedaan langs het laarzenpad. Aanvankelijk zouden wij een gedeelte van de aanplant laten doorgroeien om het nieuwbouwwijkje Jorishof aan het gezicht te onttrekken. Maar het nieuwbouwplan ziet er keurig uit en past wonderwel goed in het landschap. Dus wordt het doorvlechten tot dat alles is "omgelegd" tot volwaardig landschapselement zoals dat heet.

Onlangs kreeg de coördinator van het hegenvlechten een buurt-app melding dat er koeien zouden zijn losgebroken die aan de vlechtheggen zouden gaan ontbijten. Dat zal toch niet waar zijn!

Bij controle is gebleken dat er wel een of meerdere dames op avontuur waren gegaan, maar uiteindelijk toch keurig in de naburige weide veilig werden losgelaten. Loos alarm dus!

Een vlechtheg is oorspronkelijk wel bedoeld als een vee-kering maar wij hebben dit nog niet in de praktijk kunnen en willen uitproberen. (Gemiste kans?)

Beheergroep Sparrenrijk

Ton Huinink

Het jaar van discussies voor de Sparrenrijkers

Al ruim 5 jaar is het wachten op een nieuw beheerplan voor het Sparrenrijk. De gemeente Boxtel heeft het opstellen hiervan in opdracht gegeven aan Bosgroep Zuid Nederland.

In december 2022 werd een eerste concept ingediend en aan de werkgroep voorgelegd voor beoordeling en commentaar. Op 3 juli 2023 is een informatieavond georganiseerd voor de geïnteresseerden van Boxtel.

Tijdens deze avond werden eerst de hoofdlijnen uit het beheerplan gepresenteerd. Daarna werden aan de hand van een aantal voorbeelden de visie en het beheer verder toegelicht. Ook de maatregelen voor 2023 werden hier verder toegelicht. Aansluitend was er een rondwandeling door Sparrenrijk om ter plaatse toelichting te geven. Er was alle gelegenheid tot het stellen van vragen.

Het beheerplan vermeldt een visie, beheer en streefbeelden die verwerkt worden tot maatregelen die moeten worden doorgevoerd.

Samengevat kan het volgende gesteld worden:

Visie:

Er wordt gestuurd op een duurzame instandhouding van de bos- en natuurterreinen met behulp van natuurvolgend bosbeheer waarbij en het behouden en verhogen van natuurwaarde en biodiversiteit zoveel mogelijk samen moet gaan met extensieve recreatievormen, tegen een aanvaardbaar kostenniveau.

Beheer:

Het beheer in Sparrenrijk is gericht op het laten ontstaan van een zo natuurlijk mogelijk bos, rekening houdend met het recreatieve gebruik van het gebied en de cultuurhistorische waarde. Er wordt gestreefd naar het terugdringen van de verdroging en bevorderen van natuurlijke processen zoals dood hout. Er is geen doelstelling voor grootschalige oogst en verkoop van hout meer. Veiligheid en omvorming tot natuurbos zijn hierbij leidend.

Er wordt een zonering doorgevoerd; Het noordelijk deel als bos met accent op natuur en veilig gebied voor dieren. Het zuidelijk gebied als bos met recreatief medegebruik.

Streefbeelden:

Het Sparrenrijk is een gemengd bos van loof- en naaldbomen met een kleinschalige bosstructuur. Het is de bedoeling dat alle fases van bosontwikkeling in het bos aanwezig blijven. Inheemse loofbomen zoals inlandse eik, berk, beuk hebben een groot aandeel in de soortensamenstelling. Dit zal op termijn worden aangevuld met inheemse schaduwboomsoorten en struiken zoals linde, haagbeuk, gewone esdoorn, veldesdoorn, zoete kers, hazelaar en Europese vogelkers met goed verteerbaar blad, dat een positief effect heeft op de bodem.

NB: Overigens wordt er ook over de naaldboomsoorten gesproken, het aandeel naaldbomen zal hierdoor procentueel verminderen. (m.n. kwetsbare sparrenpercelen veranderen).

Maatregelen die hiervoor worden doorgevoerd:

Zonering: 1. Het noordelijk deel als bos met accent op natuur en veilig gebied voor dieren. Hiervoor worden enkele paden en lanen gesloten. De recreatie is hier ondergeschikt aan de natuur. Bij het accent op de natuur wordt ingezet op het zoveel mogelijk laten ontstaan van natuurlijke processen. Er vindt in principe geen beheer meer plaats. Er worden geen bomen gekapt, er wordt niet aangeplant en er wordt niet ingegrepen (tenzij de veiligheid van de bezoekers in gevaar komt). Het bos kan zich in principe in deze gebieden natuurlijk ontwikkelen. Bomen kunnen uitgroeien tot dikke oude bomen.

Zonering: 2. Het zuidelijk gebied als bos met recreatief medegebruik. Hier zijn meer paden en lanen aanwezig dan in het bos met accent op natuur. Aanvullende recreatieve elementen, zoals het speelbos en bankjes worden in dit deel van het bos geprojecteerd.

Er wordt een aantal lanen en paden omgelegd of in het bos opgegaan. Ook wordt een aantal lanen in fasen actief gekapt omdat de bomen in een zeer slechte conditie verkeren of omdat de laan bestaat uit uitheemse boomsoorten, die soortenrijke natuurlijke ontwikkeling belemmeren. Het oorspronkelijke pad gaat dichtgroeien en deel uitmaken van het aangrenzende bosperceel. Enkele lanen hebben een cultuurhistorische waarde. Dit betekent dat er bij het eventueel afsluiten, aanpassen of verwijderen van lanen rekening moet worden gehouden met de voorwaarden in het bestemmingsplan.

De Sparrenrijkgroep heeft een reactie hierop gegeven die door de gemeente voor een belangrijk deel in het plan is verwerkt. Begin juli 2024 heeft het college van B&W het Beheerplan Sparrenrijk 2024-2033 heeft vastgesteld.

Het is een lange weg geweest om tot een nieuw beheerplan te komen. Er zijn in Boxtel vele meningen en deskundigen die allen het beste voor hebben met het Sparrenrijk. Het belangrijkste is dat het bos gezond behouden blijft voor de toekomst en daar lijkt het nu op.

Frans v.d. Brand heeft vanuit zijn achtergrond en werkervaring een rapport opgesteld met daarin aangegeven suggesties, maatregelen en mogelijkheden voor een goede waterhuishouding in het Sparrenrijk. De gemeente heeft dit positief ontvangen en naar Bosgroep Zuid Nederland doorgestuurd voor verdere verwerking. De waterhuishouding moet nog in het beheerplan geconcretiseerd worden en daarvoor vinden momenteel metingen plaats.

Het seizoen 2023-2024 in cijfers

In totaal hebben we dit jaar, met gemiddeld 13 man, 16 keer gewerkt.

4x Hebben we afgelast i.v.m. voorspelde regen, sneeuw en storm.

2x Rond jaarwisseling niet gewerkt: kerstreces

Totaal betekent dat 208 manmorgens (x 3 uur) gewerkt is wat resulteert in 620 manuren.

Het gemiddelde aantal deelnemers van 13 man per morgen is een prima opkomst!

Werkzaamheden

Op donderdagmorgen van midden oktober tot midden maart waren we in Sparrenrijk te vinden, een groep werklustige vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers is weer met één gestegen en ook dit keer was er sprake van een jongere dan het gemiddelde van de groep.

Door de onderhoudsachterstand opgelopen in de coronaperiode was er nog op veel plekken een flinke verwildering van struiken, begroeiingen en grassen. We konden flink aan de bak en heel het werkjaar heeft de werkgroep met volle overgave en inzet veel werk verzet.

Er waren goudvissen te zien in de poel die daar gedropt zijn.

Net als voorgaande jaren zijn de vaste delen van het onderhoud de werkzaamheden rond de poel, het verwijderen van de rododendrons, het verwijderen van stormschade.

Langs de Molenwijkseweg is bij de manege flink gesnoeid en gemaaid voor de kikker- en paddentrek. Heel veel werk is gaan zitten in het verwijderen van opschot van de Amerikaanse eik.

Met de bosmaaier, bijltje, knipschaar en soms motorzaag is er intensief gewerkt. We zijn er nog niet klaar mee. Het verwijderen van de rododendrons is grotendeels afge-

rond. Er zal nog wat snoeiwerk moeten worden verricht in het rododendronlaantje om een blijvende doorgang te garanderen.

De rododendron is aan het verdwijnen in het Sparrenrijk. Er was in dit seizoen erg veel hoog water.

De rododendrons laten zich daardoor ook moeilijk verwijderen!

De publicatieborden zijn beschadigd. Aan de ingang bij de scouting door vandalisme en aan de ingang van de Essche weg door storm. De gemeente heeft dit laten repareren.

Het gedane werk door Sparrenrijkers bij het "fietsenrek" aan de Essche kant van Sparrenrijk. En de provisorische schroeven en "t rottend hout weghalen" bij de dak- ondersteunende balkjes!

De groep vrijwilligers

De groep bestaat nu uit 17 actieve leden en één lid komt zelfs uit Oirschot.

José Poort maakt sinds de oprichting van de Sparrenrijkgroep er deel van uit. Vele activiteiten heeft zij geïnitieerd en zij was het grote vraagbaken voor de deelnemers van de werkgroep voor boomsoor-

ten, struiken, beplanting en reptielen. Vele jaren was zij (mede)coördinator van de werkgroep. Zij heeft nu aangegeven dat zij de functie van coördinator neerlegt maar gelukkig wel deel blijft uitmaken van de werkgroep.

Vele jaren heeft Willie v.d. Langenberg gewerkt als vrijwilliger en als cateraar gezorgd voor een lekker bakje koffie op de werkmorgens. De laatste twee seizoenen heeft hij moeten afzeggen omdat de omstandigheden thuis dat vroegen. Helaas is hij deze zomer overleden.

Poelenwerkgroep

Marie José Meertens

Helaas is het afgelopen seizoen het aantal activiteiten van de poelenwerkgroep minimaal geweest. Nog meer dan vorig jaar was het gebrek aan menskracht de reden daarvan. Er waren plannen..., helaas zijn dat plannen gebleven.

Op maar één plek is er voor en tijdens de amfibieëntrek werk aangepakt. Op 15 februari hebben de leden van de Sparrenrijkgroep op de Molenwijkseweg de tunnels en valgoten hun jaarlijkse schoonmaakbeurt gegeven. Ook kregen de looproutes achter de schermen een goede beurt. En natuurlijk was er appeltaart bij de koffie!

De trek is dit jaar voornamelijk begeleid door inwoners van Sparrenlaene, die op de avonden dat het nodig was voor het overzetten hebben gezorgd. Dank hiervoor! Het precieze aantal overgezette padden is zo niet exact na te gaan, maar het aantal doodgereden dieren was dit jaar minimaal!

Net als vorig jaar is een deel van de schermen weer gebruikt door Natuurwerkgroep Liempde bij het Hollands Diep in Boxtel. Een ander deel is via Brabants landschap uitgeleend aan de Paddenwerkgroep Vlierden bij Deurne. De vrijwilligers daar hebben dankzij ons materiaal 1896 salamanders, padden en kikkers overgezet naar hun voortplantingswater.

Geen foto's, dan maar door Adobe bedachte plaatjes.

Werkgroep Ruimtelijke Ordening

Nico Landwehr Johan

Samenstelling van de werkgroep

Gerard Buiks, Toine Cooijmans, Nico Landwehr Johan (vz), Lex Meijdam, Ineke Puls.

De sinds 2020 (Corona-maatregelen) aangevangen werkwijze is ook in het verslagjaar gecontinueerd. De werkgroep heeft zich beperkt tot telefonisch contact en raadpleging via email-contacten. Een enkele maal is er bilateraal overleg gevoerd. In voorkomende gevallen zijn ook Dik Bol en Marcel van de Langenberg, als “meedenkers” van respectievelijk de Heemkundekring Boxtel en Natuurwerkgroep Liempde, actief betrokken.

In de RO-groep gaat het vooral om onderwerpen die gedurende meerdere jaren aandacht vragen. Het gaat daarbij in het bijzonder om ruimtelijke plannen met een langdurige procedure, zaken welke in verschillende fasen (her)beoordeeld moeten worden.

In het navolgende doen wij kort verslag van de belangrijkste zaken, die binnen de RO-groep zijn gepasseerd.

Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel (Wubbb)

Lex Meijdam en Nico Landwehr Johan zijn actief als respectievelijk 2e en 1e afgevaardigde in de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel (Wubbb). Binnen dit overlegorgaan wordt door Gemeente, Waterschap, ZLTO, Heemkundekringen en Natuurwerkgroepen gewerkt aan afstemming van vooral buitengebiedzaken. Voorafgaand aan de maandelijkse vergaderingen worden relevante agendapunten voorgelegd aan de NWB RO-groep. De WUBBBagenda omvat onder meer ingediende landschapsversterkingsplannen die gekoppeld worden aan ontwikkelingen die het vigerende bestemmingsplan buitengebied mogelijk maakt. Voorts komen er aan de orde aanvragen over wijzigingen in het landschap, zoals aanbrengen van verhardingen, ophogen en afgraven van percelen, sloten graven en/of dempen, verwijderen en/of aanbrengen van beplanting etcetera. Het gaat hierbij niet alleen om aanvragen van particulieren, maar ook om (uitvoerings)plannen van bijvoorbeeld gemeente en waterschap.

Een belangrijk toetsingskader binnen de Wubbb wordt geboden door de “**Beleidsregel kwaliteitsverbetering voor het buitengebied**”. De regel omvat voor Boxtel een concrete doorvertaling en nadere uitwerking van het provinciale en gemeentelijke beleid voor kwaliteitsverbetering van het landschap. De regel vormt de leidraad voor de zogenaamde “keukentafelgesprekken” die door de gemeente gevoerd worden met

initiatiefnemers, voorafgaand aan een feitelijke vergunningaanvraag. De NWB heeft benadrukt dat een van de belangrijkste punten is dat in principe kwaliteitsverbetering op de locatie plaatsvindt.

In het verslagjaar heeft de WUBBB, evenals in het voorgaande jaar, slechts een beperkt aantal (kleinere) plannen ter advisering voorgelegd gekregen. Deze beperking is een gevolg van niet alleen de Corona-maatregelen maar ook van de wisselende/beperkte ambtelijke bezetting en een door de gemeente aangepaste prioritering van aanvragen. Bovendien lijkt het erop dat er in het verslagjaar aanzienlijk minder bouwplannen aan de orde zijn geweest vanwege beperkingen door onder meer de stikstofproblematiek.

Initiatieven zonnepark gemeente Boxtel

In heel Nederland werken 30 regio's samen met het doel om in 2030 de uitstoot van CO2 met de helft te verminderen ten opzichte van 1990. Boxtel maakt deel uit van de Regionale Energie Strategie (RES) Noordoost Brabant. Binnen deze RES is afgesproken dat alle gemeenten een bijdrage leveren aan de RES-opgave. Daarnaast wil Boxtel in 2030 een energie neutrale gemeente zijn. Om dat te bereiken is de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit noodzakelijk. De gemeente Boxtel streeft hierin naar een optimale mix van zon- en windenergie. Vooralsnog komen in Boxtel parken in aanmerking in gebieden waar verstedelijking afweegbaar is.

De NWB is binnen de commissie Zonneparken betrokken bij de advisering over de opzet en inrichting van de parken. De biodiversiteit op en direct nabij de projectlocatie moet toenemen. Getoetst wordt op welke wijze een bijdrage wordt geleverd aan landschap, ecologie of waterberging en welke de betekenis is voor de recreatieve/ toeristische waarde.

In het verslagjaar is de gedachte werkwijze van het toetsen van plannen toegelicht en doorgesproken. Inmiddels is door de gemeente een aantal initiatieven (en mogelijke locaties) voor een zogenaamde omgevingsdialoog kenbaar gemaakt. Tot heden zijn er nog geen concrete plannen ter advisering aan de orde geweest.

Vinger aan de pols

Aandachtspunt blijft het volgen van effecten van plannen voor de natuur langs de Dommel door Boxtel. De stedelijke druk is hier hoog, de kunst is om de natuurwaarde, maar ook de unieke groene belevingswaarde te behouden en te versterken. De NWB is blij dat de gemeente in de bestemmingsplannen het behoud van deze waarden hoog in het vaandel heeft gezet. Daardoor is er op sommige plekken zelfs nieuwe ruimte voor de natuur gecreëerd. Wel blijft de werkgroep bezorgd over een consequente houding van de gemeente over de feitelijke invulling van zaken. De werkgroep is alert op nieuwe ontwikkelingen en heeft haar stem laten horen bij voorgenomen bouwplannen en mogelijke schadelijke activiteiten in de ecologische verbindingzone. De NWB blijft

nauwgezet volgen of het waardevolle plan voor de Dommel door Boxtel zorgvuldig wordt nageleefd.

De NWB heeft zienswijzen en verzoeken om handhaving bij de gemeente ingediend vanwege activiteiten in strijd met het bestemmingsplan. In sommige gevallen heeft dit geleid tot directe maatregelen door de gemeente. In andere situaties is tot heden een gemeentelijke actie uitgebleven. Wel is vast komen staan dat handhaving geen prioriteit van de gemeente heeft vanwege financiële en personele capaciteit.

De werkgroep heeft via haar inbreng in de Wubbb nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het respecteren van de in eerdere nota's, visies en plannen opgenomen natuurbestemming in de strook van 35 meter langs de Dommel. Deze strook is bestemd voor het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van de natuurlijke en de landschappelijke waarden.

Ontwikkeling pastorietuin Baroniestraat 24

Bij brief van 26 januari 2024 heeft de NWB een zienswijze aan de gemeenteraad gezonden vanwege het ontwerpbestemmingsplan Baroniestraat 24 (herontwikkeling pastorietuin H.Hart). Deze zienswijze is een vervolg op de in 2023 gezonden zienswijze. Naar het oordeel van de NWB wordt in het ontwerp andermaal geen recht gedaan aan het optimaliseren/ontwikkelen van een zogenaamde stapsteen voor een robuuste EVZ-zone nabij Smalwater. Ten onrechte wordt in het ontwerp bebouwing en verharding (parke- ren) in het voor Natuur te bestemmen gedeelte opgenomen. De procedure loopt nog.

Ontwikkeling stadslandgoed Stapelen

De werkgroep heeft in voorgaande jaren binnen de Wubbb in het kader van ontwikkelplannen voor Stadslandgoed Stapelen haar inbreng geleverd. In de afgelopen periode zijn geen concrete vervolgstappen bekend over nieuwe ontwikkelingen aldaar. De NWB zal nieuwe plannen voor het Stadslandgoed nauwgezet volgen.

Bestemmingsplan Buitengebied

In voorgaande jaren is duidelijk geworden dat vernieuwing/aanpassing/actualisering van het bestemmingsplan Buitengebied vooralsnog op de lange baan is geschoven. Verwacht wordt dat in 2024 vanwege de invoering van De Omgevingswet meer actie ondernomen gaat worden.

Het blijft in tussentijd zeer van belang om alert te zijn op adhoc-maatregelen die strijdig zijn met het vigerend beleid. De NWB is waakzaam om permanente schade in het landschap te voorkomen.

Omgevingsvergunning Classic Park

In november 2021 heeft de NWB (in collegiaal overleg met Natuurwerkgroep Liempde en Vereniging Het Groene Hart) bezwaar gemaakt vanwege de door B&W verleende omgevingsvergunning Koppenhoefstraat 14 in Boxtel: het tijdelijk uitbreiden van de activiteiten van Classic Park met verkoop van gebruikte auto's, motorfietsen en (elektrische) fietsen voor maximaal 5 jaar. Deze uitbreiding zou nodig zijn vanwege financiële/economische problemen.

NWB heeft aangegeven het bezwaarlijk te vinden dat de buitenruimte het gehele jaar ingezet gaat worden voor parkeerruimte /opslag voor gebruikte auto's. Deze buitenopslag en de voorziene verhardingen belemmeren in hoge mate de ontwikkeling van de destijds overeengekomen beoogde landschappelijke inrichting.

In februari 2022 heeft de NWB eea toegelicht tijdens de hoorzitting van de commissie bezwaarschriften. In augustus 2022 heeft de NWB evenals andere partijen in deze zaak beroep aangetekend bij de Rechtbank. In de zitting van 23 augustus 2023 heeft De Rechtbank in aanwezigheid van oa NWB de zaak behandeld.

In haar uitspraak van 28 september 2023 heeft de rechtbank het beroep ongegrond verklaard. Dit betekent dat de omgevingsvergunning (het tijdelijk uitbreiden van activiteiten van Classic Park) in stand blijft en dat de verkoop van motorvoertuigen door Van den Udenhout gedurende de tijdelijke termijn door kan gaan. De NWB zal alert zijn op handhaving na afloop van de tijdelijke termijn.

De Dommel door Boxtel

In dit verslagjaar zijn er geen bijzondere ontwikkelingen geweest bij het nader vormgeven/uitwerken van delen van het door het Waterschap gepresenteerde beekherstelproject Dommel door Boxtel.

Infrastructuur / spoorwegen / gemeentelijke verkeersplannen

De NWB blijft aandacht houden voor de mogelijke consequenties van het sluiten van een aantal overwegen. In het verleden was NWB vertegenwoordigd in de klankbordgroep ten behoeve van het nieuwe gemeentelijk verkeer- en vervoerplan (GVVP) genaamd MOVE'31. Inmiddels heeft de gemeente gekozen voor een nieuwe opzet van mobiliteitsplannen. De NWB is voor deze zaken -nog- niet benaderd. Waar mogelijk levert zij haar inbreng vanwege de belangen van Natuur en Milieu.

In een gezamenlijke brief van februari 2018 hebben de WNLB, de ZLTO en de stichting Rond Kerk en Orion aan B&W en gemeenteraad hun zorgen geuit over de aanpak en opbouw van de werkwijze binnen de klankbordgroep. De gemeente is er tot heden nog niet in geslaagd om met een andere opzet van MOVE 31 de gewenste participanten weer om de tafel te krijgen.

Bij brief van 9 mei 2019 heeft de NWB haar kanttekeningen gezonden bij de concept-visie verkeersplan MOVE'31. Zij heeft aanbevolen inspanningen uitsluitend te richten op financieel, milieutechnisch en ecologisch haalbare oplossingen. De concept-Mobiliteitsvisie lijkt volgens de NWB vooral ingegeven vanuit een sectorale wegen verkeersbenadering. Er ontbreekt een duidelijke verwijzing naar een noodzakelijke integrale benadering vanwege de Omgevingswet. De visie geeft onvoldoende weer welke argumenten vanuit ruimtelijke kwaliteit, landschap, cultuurhistorie en ecologie medebepalend zijn voor een realistisch ontwerp. De PHS-plannen dienen als uitgangspunt voor de verkeersvisie. Dit uitgangspunt is discutabel geworden door de PAS-uitspraak van RvS (zie hierna onder VLK).

Vooralsnog is de voortgang van het MOVE'31-traject opgeschort / zeer vertraagd / omgezet naar een nieuw mobiliteitsplan. Er is in de verslagperiode geen nieuws te melden.

Verbinding Ladonk-Kapelweg VLK en betrokken verkeersbesluiten

De NWB heeft in eerdere jaren zienswijzen ingezonden vanwege het ontwerpbestemmingsplan verbindingsweg Ladonk Kapelweg (VLK). De NWB heeft in een uitvoerig schrijven aangegeven dat de in het ontwerpbestemmingsplan verbindingsweg Ladonk Kapelweg opgenomen voorstellen strijdig zijn met enerzijds de ambities van rijk, provincie en gemeente voor het Boxtelse buitengebied in het Nationaal Landschap Het Groene Woud en anderzijds de zorgplicht voor het in stand houden en versterken van het buitengebied als hoogwaardige leefomgeving voor mens en natuur.

De Raad van State heeft op 14 augustus 2019 uitgesproken dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet kan gelden als beoordelingskader voor toelaatbaarheid stikstofemissie. Er mogen geen activiteiten worden uitgevoerd die een (significant) effect hebben op Natura-2000 gebieden. Dit is voor projecten in Boxtel voornamelijk de Kampina. Met deze uitspraak zijn het eerdere bestemmingsplan Verbindingsweg-Ladonk-Kapelweg en de samenhangende verkeersbesluiten vernietigd. Met de uitspraak over het PAS is de Raad van State niet toegekomen aan een inhoudelijke behandeling van de overige beroepsgronden.

Inmiddels is het bestemmingsplan VLK (2020) opnieuw in procedure gebracht. In maart 2022 heeft de NWB in een zienswijze onder meer aangegeven dat nut en noodzaak van de weg VLK dwars door het waardevolle landschap onvoldoende is aangetoond. Voorts ontbreekt het aan een gedegen onderzoek van de veel mildere mogelijkheden in de sfeer van de nulplus-variant (bundeling van infrastructuur). Het inzicht in de werkelijke verkeers- en hindersituatie van de Kapelweg is onvoldoende. De maatschappelijke noodzaak van een geheel nieuwe weg is niet aangetoond. Er is sprake van een aantasting van ongeveer alle denkbare ruimtelijke kwaliteiten, zowel de ecologische, de landschappelijke, de hydrologische, de cultuurhistorische en de archeologische waarden. VLK is strijdig met het belang van het recreatieve gebruik en de beleving van natuur en landschap.

De WNLB heeft samen met De Vereniging Het Groene Hart Brabant in oktober 2022 beroep ingesteld bij de Raad van State. Behandeling van deze zaak is ook in het verslagjaar nog niet aan de orde geweest. Procedure loopt nog.

De WNLB zal alert blijven bij het opstellen van nieuwe bestemmings- en verkeersplannen. Wij zullen andermaal pleiten voor ordentelijke plannen voor de lange termijn. Daarbij biedt een integrale benadering de meeste kansen. Mogelijke nieuwe knelpunten dienen serieus benoemd te worden en betrokken bij de gewenste oplossingen voor de toekomst.

Bestemmingsplan Keulsebaan

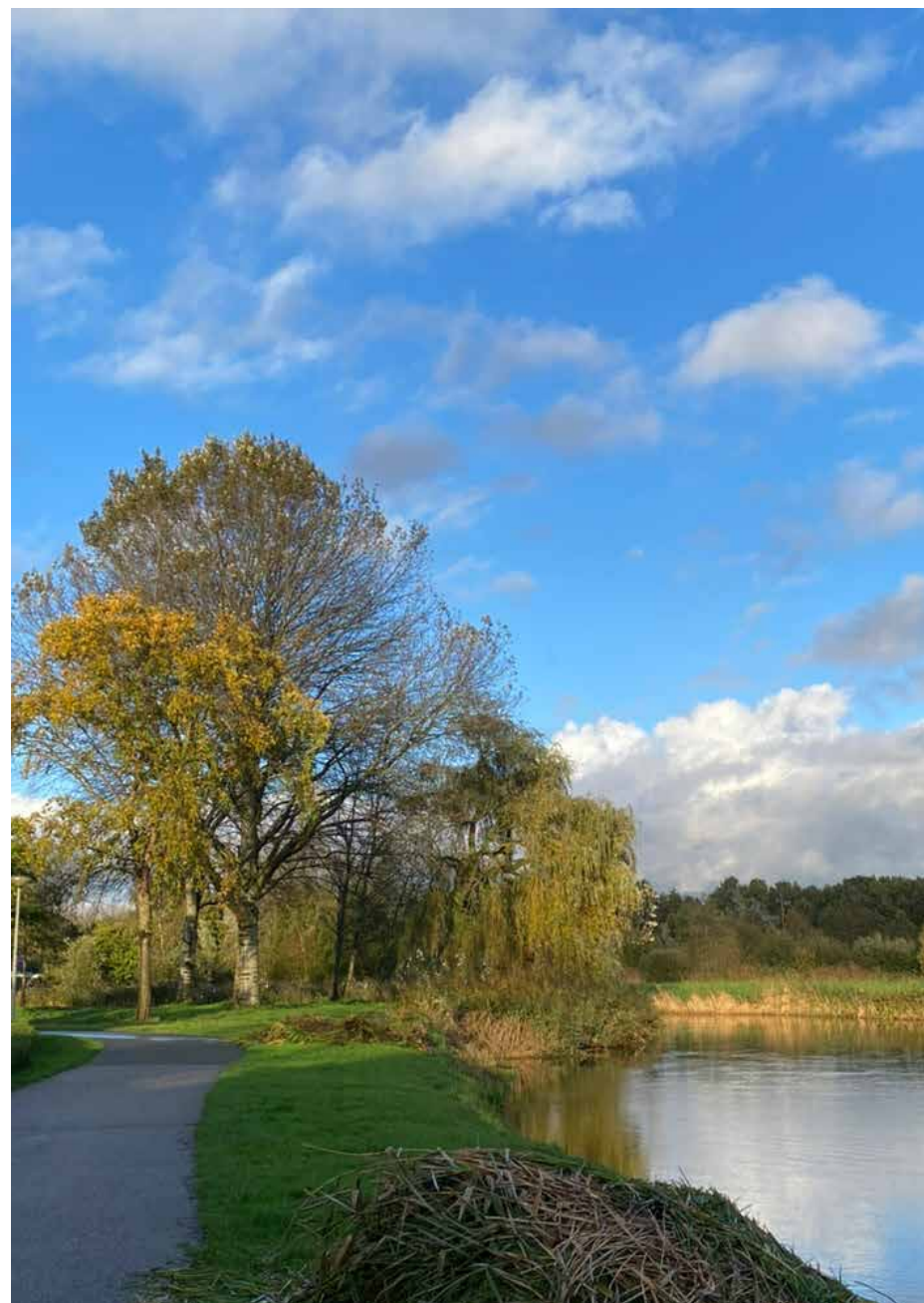
In augustus 2022 heeft de Raad van State het door de gemeenteraad in 2020 vastgestelde bestemmingsplan Keulsebaan vernietigd. Naar het oordeel van de Raad van State ontbreekt “een actueel, integraal onderzoek waarbij is beoordeeld welke effecten het bestemmingsplan Keulsebaan heeft”. Het is geenszins duidelijk of en hoe de gemeente de plannen rond de Keulsebaan andermaal in een nieuw bestemmingsplan zal gaan opnemen. Wij zullen de door NWB indertijd ingebrachte bezwaren zorgvuldig bewaren voor het geval er nieuwe actie nodig is.

Tot slot

De RO-groep probeert zo mogelijk reeds in een vroeg stadium betrokken te worden bij plannen en ontwikkelingen die verband houden met de natuurlijke kwaliteiten in het Boxtelse. Voorts houdt zij zeer dringend de vinger aan de pols bij de verdere planvorming en zal zij primair proberen in goed overleg haar doelen te bereiken. Soms ontkomt de RO-groep er echter niet aan om de mogelijke beroeps- en rechtsmiddelen te hanteren.

Ook in het komende seizoen zal wederom aandacht besteed worden aan (grotere) gemeentelijke plannen waaronder diverse (nieuwe) bestemmingsplannen en aanzetten daartoe, en niet te vergeten de plannen rond PHS (spoorplannen) en het nieuwe gemeentelijk Mobiliteitsplan, vooral daar waar het de belangen van Natuur en Milieu raakt.

Vooralsnog lijkt het erop dat ruimtelijke zaken vertraagd worden door problematiek rond invoering van de Omgevingswet, ambtelijke bezetting, Pfas-zaken etcetera.

Natuurwerkgroep Boxtel

Voorzitter Lex Meijdam
073-6895691

Secretaris Lex Meijdam
073-6895691

Penningmeester Hans Volmer
0411-674631

Internet:
www.natuurwerkgroepboxtel.nl
e-mail info@natuurwerkgroepboxtel.nl

Voor inlichtingen en lidmaatschap (à € 12,00)
kunt u zich wenden tot de secretaris:
Lex Meijdam, telefoon: 073-6895691